

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om bidrag och ersättningar för viltskador enligt 11 och 12 §§ viltskadeförordningen (2001:724) [Viltskadekungörelsen];

NFS 2002:13

Utkom från trycket
den 13 juni 2002

beslutade den 22 maj 2002.

Med stöd av 13 § viltskadeförordningen (2001:724) föreskriver Naturvårdsverket följande och beslutar om följande allmänna råd.

Definitioner

1 § Följande begrepp har i denna författning följande betydelse.

Vilt	vilda däggdjur och fåglar enligt 2 § jaktlagen (1987:259).
Fredat vilt	annat vilt än vilt som får jagas med stöd av bestämmelserna i bilagorna 1–4 i jaktförordningen (1987:905) eller med särskilt tillstånd från länsstyrelsen, dock inte andra gäss än kanadagås som uppehåller sig intill områden som skyddas genom bestämmelser i 7 kap. miljöbalken (1998:808).
Näringsverksamhet	verksamhet för vilken inkomster och utgifter skall deklarerar för skattemyndigheten på särskild näringsbilaga.
Egendom	all egendom som ingår i näringsverksamhet, dock inte vilda djur.
Viltskada	skada på egendom som orsakas av fredat vilt.
Tamdjur	alla tama djur utom renar.
Bidrag	ekonomiskt stöd för genomförande av åtgärd som är avsedd att förebygga viltskada.
Ersättning	ekonomisk kompensation för viltskada.

Viltskadeanslaget

2 § Medel som Naturvårdsverket årligen anvisar länsstyrelserna för användning enligt 11 § viltskadeförordningen (2001:724) får endast användas för att lämna bidrag och ersättningar enligt denna kungörelse.

Medlen skall i första hand användas för att lämna bidrag för

1. genomförande eller utveckling av åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador,
2. information och utbildning om åtgärder som avses i 1.,
3. utvärdering av effekter av insatser som avses i 1. och 2.,
4. besiktningsmännens verksamhet.

För ersättning till personer som skadats eller dödats av björn disponerar länsstyrelsen de medel som Naturvårdsverket särskilt anvisar länsstyrelsen i det enskilda fallet.

Kartläggning

3 § Länsstyrelsen skall kartlägga förekomsten av fredade, skadegörande viltarter i länet med avseende på beståndsstorlek och geografisk utbredning. Länsstyrelsen skall också kartlägga effekterna av de skadeförebyggande åtgärder som länsstyrelsen lämnat bidrag till och de skador de fredade viltarterna orsakar.

Kartläggningen skall utgöra grund för planering av användningen av de medel som länsstyrelsen årligen anvisas för bidrag och ersättningar enligt 11 § viltskadeförordningen (2001:724).

Kartläggning som avser varg, björn, järv, lo och kungsörn skall i tillämpliga delar ske enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (2002:14) om inventering av rovdjursförekomst utanför samebyar samt (2002:15) om inventering av samt bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar.

Bidrag

4 § Ansökan om bidrag för genomförande av åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador skall inges till länsstyrelsen i det län i vilket åtgärderna skall genomföras. Om länsstyrelsen inte beslutar annat, skall ansökan vara inkommen senast tre (3) månader före den tidpunkt vid vilken åtgärderna skall påbörjas.

Ansökan skall göras på blankett 1 (*blå*) som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller.

5 § Länsstyrelsen beslutar om bidrag enligt 4 § skall lämnas och om bidragets storlek. Bidrag får dock inte lämnas till mervärdesskatt.

6 § Bidrag får endast lämnas för

1. genomförande av åtgärder som har dokumenterad skadeförebyggande effekt,
2. utveckling av åtgärder som på sannolika skäl bedöms kunna ge tillräckliga skadeförebyggande effekter.

7 § Bidrag får inte lämnas för åtgärder som avser skydd av egendom som

1. genom sin koncentrerade eller övriga karaktär är särskilt skadeexponerad och därför kräver att skadeförebyggande åtgärder alltid genomförs för att inte drabbas av viltskador,
2. är avsedd för annan användning än i näringsverksamhet.

8 § Länsstyrelsen får på eget initiativ besluta om bidrag för genomförande eller utveckling av åtgärder för att förebygga viltskador. Länsstyrelsen får också i enskilda fall, om det är av avsevärd betydelse för naturvården i länet, lämna bidrag till verksamheter som avses i 7 §.

9 § Beslutar länsstyrelsen att lämna bidrag till skadeförebyggande åtgärder, skall beslutet innehålla villkor om att en skriftlig uppgift skall lämnas till länsstyrelsen om hur bidraget använts och om vilka resultat som erhållits av åtgärderna. Länsstyrelsen får även begära att andra uppgifter skall lämnas.

Kopia av beslut enligt första stycket skall överlämnas till utsedd besiktningsman som skall kontrollera om åtgärderna genomförts på det beslutade sättet.

Ersättning

10 § Den som drabbats av viltskada som orsakats av annat vilt än säl och som avser att ansöka om ersättning för skadan skall utan dröjsmål efter det att skadan inträffade anmäla skadan till länsstyrelsen.

11 § Viltskador som orsakats av annat vilt än säl skall alltid besiktigas av en av länsstyrelsen utsedd besiktningsman för viltskador.

Vid besiktningen skall den skadade eller förlorade egendomen värderas. Värderingen skall avse den skadade egendomens värde vid skadetillfället.

Besiktningsman får inte besiktiga skada hos personer eller företag till vilka han eller hon har ett jävsförhållande.

12 § Vid varje besiktning skall ett besiktningsintyg utfärdas på blankett 2 (gröda; *gul*) eller 3 (tamdjur; *röd*) som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller.

Den som fått egendom besiktigad skall erhålla en kopia av besiktningsintyget.

13 § Ansökan om ersättning för tamdjur som skadats eller dödats av *varg*, *björn*, *järv*, *lo* eller *kungsörn* skall göras på blankett 4 (*brun*) som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller. Ansökan skall vara inkommen inom tre (3) månader efter det att den skada inträffat för vilken ersättning begärs.

Till ansökan skall fogas eventuella kvitton avseende kostnader för veterinärvård och andra styrkta kostnader som skadan föranlett.

14 § Ansökan om ersättning för viltskada som orsakats av *säl* skall göras på blankett 5 (*grå*) som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller. Om länsstyrelsen inte beslutar annat, skall ansökan vara inkommen senast den 31 maj året efter det år under vilket skadan inträffat.

Till ansökan skall fogas de handlingar som länsstyrelsen särskilt beslutar om samt de övriga handlingar som sökanden önskar åberopa.

15 § Ansökan om ersättning för viltskada som orsakats av *annat vilt* än *varg*, *björn*, *järv*, *lo*, *kungsörn* eller *säl* skall göras på blankett 6 (*grön*) som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller. Ansökan

skall vara inkommen inom tre (3) månader efter det att den skada inträffat för vilken ersättning begärs.

Till ansökan skall fogas de handlingar som sökanden önskar åberopa.

16 § Länsstyrelsen beslutar om ersättning enligt 13–15 §§ skall lämnas och om ersättningens storlek.

Ersättningen skall reduceras med skäligt belopp om besiktning enligt 11 § inte entydigt visat att skadan orsakats av fredat vilt.

17 § Ersättning får endast lämnas för viltskada som anmälts enligt 10 § och besiktigats enligt 11 §, om inte skadan är av sådan art att det uppenbarligen inte varit möjligt att besiktiga den.

18 § Ersättning får endast lämnas, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits innan skadan uppstod. Dessa skall dock ha dokumenterade möjligheter att förebygga skada av den viltart som orsakat skadan.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får ersättning lämnas om

1. dokumenterad kunskap saknas om hur en viss viltskada skall förebyggas,
2. det inte varit möjligt att förutse att den aktuella viltskadan skulle uppkomma.

19 § Ersättning får inte lämnas för

1. skada på egendom som genom sin koncentrerade och övriga karaktär är särskilt skadeexponerad och därför kräver att skadeförebyggande åtgärder alltid genomförs för att förebygga viltskador,
2. hund som skadats eller dödats vid jakt, jaktträning, jaktprov eller motsvarande som avser varg, björn, järv eller lo,
3. skada på vilt eller andra vilda djur, utom fisk som fångats i fiskeredskap och som skadats av säl,
4. skada på egendom som är avsedd för annan användning än i näringsverksamhet.

Utan hinder av första stycket 2. och 4. får länsstyrelsen besluta om ersättning, om det finns synnerliga skäl. Första stycket 4. gäller dock inte häst, hund eller utrotningshotade lantrasdjur som skadats eller dödats av varg, björn, järv, lo eller kungsörn.

20 § Ersättning för hund som skadats av varg, björn, järv, lo eller kungsörn skall lämnas med 2.000 kronor. Därutöver får ersättning lämnas med högst 5.000 kronor för självrisk i försäkring eller, om hunden är oförsäkrad, för veterinärvård eller andra styrkta kostnader som skadan föranlett.

Ersättning för hund som dödats eller avlider eller avlivas efter att ha skadats av varg, björn, järv, lo eller kungsörn skall lämnas med 10 000 kronor.

21 § Ersättning för skada som orsakats av säl får endast lämnas till licensierad yrkesfiskare. Sådan ersättning skall beräknas på det sätt som länsstyrelsen särskilt beslutar.

22 § Har person skadats av björn och avser den skadade att ansöka om ersättning härför, skall skadan anmälas till länsstyrelsen utan dröjsmål efter det att skadan inträffat.

Har person dödats eller dött efter att ha angräpits av björn och avser den avlidnes efterlevande att ansöka om ersättning för dödsfallet, skall skadan anmälas till länsstyrelsen utan dröjsmål efter det att det dödliga angreppet inträffat.

23 § Har länsstyrelsen mottagit anmälan som avses i 22 § skall länsstyrelsen besluta om den utredning som anmälan föranleder.

I utredningen skall ingå en besiktning av skadeplatsen. Sådan besiktning skall utföras samtidigt av minst två (2) besiktningsmän för viltskador i närvaro av polis. Vid besiktningen skall besiktningsmännen göra den utredning som krävs, för att länsstyrelsen skall kunna bedöma hur skadan eller dödsfallet inträffat.

24 § Ansökan om ersättning till person som skadats eller för person som dödats eller dött efter att ha angräpits av björn skall ha inkommit till länsstyrelsen senast tre (3) år efter det år under vilket skadan eller dödsfallet inträffat.

Till ansökan skall fogas de handlingar som länsstyrelsen särskilt beslutar om samt de övriga handlingar som sökanden önskar åberopa.

25 § Ersättning till person som skadats eller för person som dödats eller dött efter att ha angräpits av björn får lämnas endast om den angräpne inte framkallat angreppet genom egna åtgärder.

26 § Ersättning enligt 25 § skall beräknas enligt 5 kap. 1–5 §§ skadeståndslagen (1972:207). Vid beräkning av ersättningen skall avdrag göras med den ersättning som lämnats från den skadades eller avlidnes eventuella olycksfalls- eller livförsäkringar.

Besiktningsmän

27 § Länsstyrelsen svarar för att ett med hänsyn till viltskadornas omfattning tillräckligt antal besiktningsmän för viltskador utses i länet. I varje län bör dock högst fem (5) besiktningsmän för viltskador på grödor respektive tamdjur utses.

Som besiktningsman får endast utses person som genomgått den grundutbildning för besiktningsmän som Naturvårdsverket särskilt fastställt. Utsedda besiktningsmän skall genomgå den vidareutbildning som Naturvårdsverket också fastställt.

28 § Ersättning (arvode) till besiktningsman för viltskador skall lämnas av länsstyrelsen med 175 kronor per påbörjad timme, räknat från tidpunkten för när utresan påbörjades till tidpunkten för återkomsten till utgångspunkten för utresan.

Ersättning för resa till och från platsen för förrättningen skall av länsstyrelsen lämnas med den sammanlagda skattefria och skattepliktiga ersättning som utgår till länsstyrelsens tjänstemän för användning av egen bil i tjänsten.

Skatter och sociala avgifter som motsvarar lämnade ersättningar enligt första och andra stycket skall betalas av länsstyrelsen.

Registrering

29 § Uppgifter, som enligt 12 § skall lämnas av besiktningsmannen på blankett 2 eller 3 (besiktningsintyg), skall snarast registreras av besiktningsmannen eller länsstyrelsen direkt i den nationella rovdjursdatabasen.

Länsstyrelsen skall även fortlöpande registrera ansökningar om bidrag och ersättning, övriga handlingar som hör till sådana ansökningar samt därav föranledda beslut.

Registrering i den nationella rovdjursdatabasen gäller alla viltskador utom skador som orsakas av sälar.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2002, varvid Statens naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1996:4) om bidrag och ersättningar enligt 29 a § jaktförordningen (1987:905) [Viltskadekungörelsen] upphör att gälla.

NATURVÅRDSVERKET

LARS-ERIK LILJELUND

Per Bjurholm
(Viltförvaltningsenheten)

Allmänna råd

Bestämmelsen i 11 § viltskadeförordningen (2001:724) har ersatt den tidigare bestämmelsen i 29 a § jaktförordningen (1987:905) om bidrag och ersättningar för viltskador. Den nya bestämmelsen är till sitt innehåll identisk med den gamla. Bestämmelsen i 12 § viltskadeförordningen är däremot helt ny.

Till grund för bestämmelsen i 29 a § jaktförordningen låg bland annat betänkandet *Skada av Vilt* (SOU 1990:60), propositionerna *Jakt och Viltvård* (1991/92:9), *Samerna och Samisk Kultur m.m.* (1992/93:32), *1995 års Budgetproposition* (1994/95:100) samt *Jordbruksutskottets* betänkanden 1991/92:JoU5, 1992/93:JoU4 och 1993/94:JoU1.

Till grund för bestämmelsen i 11 och 12 §§ viltskadeförordningen ligger härutöver bland annat betänkandet *Sammanhållen Rovdjurspolitik* (SOU 1999:146), propositionen *Sammanhållen Rovdjurspolitik* (2000/01:57) samt *Miljö- och Jordbruksutskottets* betänkande 2000/01:MJU19.

Definitioner (till 1 §)

Fredat vilt

Skydds jakt

Länsstyrelsen bör ta ett samlat ansvar för viltskadorna i länet. Enligt principen att viltskador skall förebyggas genom jakt, bör länsstyrelserna *i första hand motverka viltskador genom att lämna tillstånd att bedriva skydds jakt* med stöd av 29 § jaktförordningen.

Har tillstånd meddelats att bedriva skydds jakt enligt 29 § jaktförordningen, bör således varken bidrag eller ersättning lämnas till den som erhållit sådant tillstånd. Däremot bör inte skydds jakt som bedrivs efter säl, varg, björn, järv eller lo med stöd av särskilt tillstånd från Naturvårdsverket eller länsstyrelsen utgöra hinder för att bevilja bidrag eller ersättning.

Gåsbetesåkrar m.m.

Viltskademedel bör generellt inte användas för att lösa problem med viltskador som uppstår inom naturskyddade områden. Sådana skador bör förebyggas eller ersättas med andra medel, främst vårdmedel. För användning av vårdmedel gäller dock, liksom för viltskademedlen, att möjligheten att bedriva *skydds jakt* alltid bör prövas först.

Viltskador som inträffar *i direkt anslutning* till naturskyddade områden skall hanteras enligt de regler och principer som generellt gäller för viltskador. Det gäller särskilt skador som orsakas av gäss för vilka jakttider är fastställda i jaktförordningen.

Viltskadeanslaget (till 2 §)

Medel för ersättning till person som skadats av björn eller för person som dödsats eller avlider efter angrepp av björn, fördelas från viltskadeanslaget till länsstyrelsen av Naturvårdsverket i varje enskilt fall. Länsstyrelsen bör därför i så god tid som möjligt anmäla behov av medel för sådana ersättningar till Naturvårdsverket.

Kartläggning (till 3 §)

Utgångspunkten för planeringen av hur medlen skall användas bör främst vara den av riksdagen uttalade grundprincipen, att medlen i första hand skall användas för skadeförebyggande åtgärder (bidrag). Länsstyrelsen skall därför kartlägga vilka skadetyper som förekommer i länet och vilka viltarter som orsakar dessa skador. Kartläggningen bör också vara framåtsyftande, vilket innebär att en prognos för utvecklingen inom de närmaste 3–5 åren bör göras samtidigt. Kartläggningen bör därvid avse vilka nya skadetyper som kan förväntas uppträda samt vilka viltarter som kan antas komma att etablera sig i länet under perioden.

Med utgångspunkt från resultaten av kartläggningen bör en *handlingsplan* upprättas som anger de kort- och långsiktiga målen för de tilldelade medlens användning. Handlingsplanen bör upprättas i samråd med berörda organisationer. Länsstyrelsen bör översända en kopia av handlingsplanen till Naturvårdsverket.

Bidrag

Bidragets storlek (till 5 §)

Utöver tålighetsprincipen (självrisk) gäller att varje näring är skyldig att själv vidta de åtgärder som behövs för att skydda den mot viltskador. Länsstyrelsen bör därför, med hänsyn till vad som således kan krävas av näringsidkaren, från fall till fall bedöma hur stort bidrag som bör lämnas. Vissa åtgärder kan också vara av sådan natur att bidraget för dessa bör vara högre än för andra, exempelvis på grund av de skadegörande viltarternas olika skyddsvärde. Viltskadecenter bör lämna underlag för dessa bedömningar.

Beslut om bidrag bör föregås av en ekonomisk kalkyl som bygger på att ett bidrag skall vara en långsiktig investering. Inom ett område kan exempelvis en viss viltskada förväntas inträffa så sällan att investeringar genom bidrag inledningsvis kan vara tveksamma. Om kostnaderna för ersättningar förväntas bli lägre än för investeringar genom bidrag, bör därför ersättningar lämnas till dess att den aktuella viltskadan rimligen kan förväntas bli mer frekvent och investeringen därmed lönsam.

Dokumenterad effekt (till 6 § 1)

Bidrag bör endast lämnas till sådana skadeförebyggande medel och metoder som Viltskadecenter bedömer kommer att ge avsedd effekt.

Forskning och Utveckling (till 6 § 2)

Länsstyrelsen får lämna bidrag till projekt för utveckling av medel eller metoder avsedda att minska eller eliminera viltskador. Projekten bör därvid ha varit föremål för vetenskaplig eller motsvarande granskning. Sådan granskning bör regelmässigt utföras av Viltskadecenter.

Fiskodlingar m.m. (till 7 § 1)

Vissa verksamheter är betydligt mer skadeutsatta än andra. Det gäller bland annat fiskodlingar, trädgårdsodlingar, kräftodlingar och energiskogsodlingar. En grundförutsättning för att bedriva verksamhet av sådant slag är därför att anläggningen redan från början är byggd så att viltskador inte kan uppkomma. Bidrag bör därför inte lämnas för åtgärder som avser sådana anläggningar.

Särskilda skäl (till 8 §)

Trots att hållande av tamdjur på fritt skogsbyte är en verksamhet som är jämförbar med de verksamheter som avses i 7 § 1 och i 19 § 1 bör sådan verksamhet vara bidrags- och ersättningsberättigad av naturvårdsskäl.

Utvärdering (till 9 §)

Åtgärder som länsstyrelsen lämnat bidrag till bör utvärderas. Det gäller särskilt åtgärder som är under utveckling. Länsstyrelsen bör därför uppdra åt besiktningsmännen att svara för utvärdering av åtgärder vilka genomförs med stöd av bidrag, som länsstyrelsen lämnat till enskilda personer eller företag i länet. Sådan utvärdering bör alltid ske efter samråd eller i samarbete med Viltskadecenter.

Viltskadecenter bör ges uppdraget att svara för utveckling av skadeförebyggande åtgärder och för utvärdering av effekterna av sådana åtgärder.

Ersättningar

Värdering (till 11 §)

Värdering bör utföras enligt riktlinjer som Viltskadecenter utarbetar.

Viltskadecenter bör årligen lämna information till länsstyrelserna om vilka avräkningspriser för grödor och priser för får som bör användas vid beräkning av ersättningar. För andra tamdjur än får och hundar bör Viltskadecenter på begäran göra värdering eller lämna förslag till ersättning.

Uppenbart oskäligt (till 16 §)

Av 11 § viltskadeförordningen (2001:724) framgår att ersättning endast får lämnas om det är *uppenbart oskäligt* att den skadedrabbade själv skall svara för kostnaderna för skadan. Länsstyrelsen bör därför i varje enskilt fall göra en skönsmässig bedömning av värdet av skadan i förhållande till det drabbade företagets förmåga att själv stå för skadan.

Genomförda åtgärder (till 18 §)

Utöver tålighetsprincipen (självrisk) gäller principen att varje näringsidkare är skyldig att själv genomföra åtgärder för att förebygga viltskador. För att ersättning skall kunna lämnas krävs därför, att den skadedrabbade har genomfört åtgärder som verkligen (dokumenterat) haft förutsättningar att förhindra

eller minska en viss viltskada. Självfallet skall dock detta krav vägas mot den skadedrabbades möjligheter att bedöma om en viss viltskada skulle inträffa eller inte. Länsstyrelsen bör därför exempelvis inte kräva att skadeförebyggande åtgärder genomförs till skydd för en viss viltart, om denna inte förekommit i området på ett sekel. Däremot bör ett sådant krav övervägas efter det att viltarten börjat uppträda i regionen.

Viss egendom är inte möjlig att skydda mot viltskador av ekonomiska eller praktiska skäl. Länsstyrelsen bör därför själv avgöra i vilka fall det är rimligt att kräva att skadeförebyggande åtgärder skall ha vidtagits. Viltskadecenter bör lämna underlag för sådana bedömningar.

Krav på att skadeförebyggande åtgärder skall ha genomförts bör generellt inte ställas på hundägare som fått sin hund skadad eller dödad av varg, björn, järv, lo eller kungsörn. Däremot bör länsstyrelsen inte lämna ersättning för skador på hundar som använts eller hållits på ett sätt som uppenbarligen exponerat hundarna för skador. Det gäller exempelvis skador eller dödsfall som inträffar vid jakt med hund efter exempelvis björn och lo. Jaktträning, jaktprov eller motsvarande skall härvid likställas med jakt.

Fiskodlingar m. m. (till 19 § 1)

För andra djur än vilt, exempelvis bin i bikupor, fisk i fiskodlingar, kräftor och liknande, bör varken bidrag eller ersättningar lämnas, eftersom uppfödning av sådana djur sker så koncentrerat och skadeexponerat att viltskador alltid måste påräknas.

Beträffande tamdjur på fritt skogsbeta gäller dock att ersättning får lämnas i det enskilda fallet, om det är av avsevärd betydelse för naturvärden i länet.

Hundar (till 19 § 2)

Ersättning för hund som skadas eller dödas av varg, björn, järv, lo eller kungsörn bör lämnas, om hunden skadats eller dödats av annan viltart än den som jakten avser.

Vilda djur (till 19 § 3)

Ersättning för skador av vilda djur på andra vilda djur får inte lämnas. Skador som orsakas av exempelvis lodjur på hägnade hjortar får därför inte ersättas.

Hundar (till 20 §)

Ersättning för hund som skadats av varg, björn, järv, lo eller kungsörn och som sedan *avlider eller avlivas* på grund av skadan, bör lämnas i enlighet med vad som föreskrivits både i första och andra stycket. Det innebär att ersättning skall lämnas både för veterinärvård m.m. av den skadade hunden och för den avlidna eller avlivade hunden.

Ersättning bör även lämnas för andra tamdjur än hundar som *försvinner* i samband med rovdjursangrepp.

Ansökan (till 22 §)

Avser ansökan ersättning för annat än dödsfall, får ansökan successivt kompletteras med de ytterligare skadeståndsanspråk som skadans utveckling föranlett.

Egna åtgärder (till 25 §)

Med 'egna åtgärder' bör inte avses åtgärder som genomförts på uppdrag av länsstyrelsen eller polisen, exempelvis eftersök av trafikskadade björnar eller bortdrivning av björnar i skadeförebyggande syfte.

Besiktningmän (till 27 §)

Det är av väsentlig betydelse att *inte mer än fem (5) besiktningmän* (för vardera grödor och tamdjur) utses i länet. Blir antalet besiktningmän för stort äventyras framför allt deras kompetens. En besiktningman bör därför besiktiga *minst fem (5) skador per år*. För att upprätthålla kompetensen hos besiktningmännen bör länsstyrelsen, särskilt när det gäller skador på tamdjur, låta två besiktningmän gemensamt besiktiga samma skada. Samarbete bör också generellt ske med besiktningmän i angränsande län.

Länsstyrelsen bör kräva att person som utses till besiktningman har genomgått den *grundutbildning* för besiktningmän för viltskador som Viltskadecenter genomför. Utbildningskravet innebär vidare att besiktningmannen skall genomgå vidareutbildning. Viltskadecenter genomför även sådan utbildning.

